

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

26.2.2025 / 2 / kirkkojakoti.fi

Maaliskuun
tapahtumat
liitteessä!

Jyrki 69 opiskelee teologiksi

sivu 12

Lapsiperhe-
köyhyyden
pitkät jäljet

sivu 4

Oppilaitospastori
tukena ja
turvana

sivu 6-7

Kirkot
lämpimiksi
ekolämmöllä

sivu 8

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja, viestintäpäällikkö, pastori
minna.siikaniva@evl.fi

Paasto on keskittymistä olennaiseen

LÄHESTYMME paastonaikaa. Paastossa raivataan tilaa rukoukselle, hiljentykselle ja uskalle. Tärkeintä paastossa on keskittyminen Jumalan ja lähimmäisen rakastamiseen.

PÄÄSIÄINEN MÄÄRITTÄÄ aina paastonajan, sillä se on pääsiäistä edeltävä 40 päivän ajanjakso. Paaston-aika alkaa tuhkakeskiviikosta, mutta sunnuntait on laskettu pois. Kristityillä ei ole ollut tapana paastota sunnuntaisin, koska se on Jeesuksen ylösnousemuksen päivä. Paastonajalla kirkkoissa käytetään liturgisena värinä violetta, joka on katumuksen, odotuksen ja parannuksen väri.

EKOPAASTO-KAMPANJAA on toteutettu jo vuodesta 2012. Ekopaasto kannustaa sellaisiin elämäntavan muutoksiin ja kohtuullistamiseen, jotka voivat osaltaan hillitä ilmastonmuutosta.

KIRKON PAASTOKALENTERI tarjoaa tukea ja virikkeitä paaston viettoon. Kalenterin luukuissa nostetaan esiin rukoukseen, hiljentykseen ja lähimmäisen-rakkauteen liittyviä teemoja.

TEKEMISTÄ RAUHOITTAMALLA ja yksinkertaistamalla voi tavoitella myös mielen rauhoittamista. Kohtuullistamisen ja yksinkertaistamisen voi ulottaa elämän eri osa-alueille. Vauhdin hidastamisen myötä ihminen voi löytää tilaa hengellisyydelle.

PAASTOKALENTERIN viimeisellä viikolla eletään Jeesuksen kärsimyskertomuksen mukana. Hiljainen viikko päättyy pääsiäisen iloon, kiitollisuuteen ja toivoon iankaikkisesta elämästä.

KRISTILLINEN PAASTO on vanha käytäntö, joka yhdistää useita kirkkokuntia.

SIUNATTUA paastonaikaa! ●

LAINATTUA

”Pesukoneesta löytyykin parillinen määrä sukia. Siinäkin, pienessä ihmeessä, ihminen voi nähdä pyhän arjen toteutuvan.”

Seurakuntapastori Jyri Kittä,
Kotiseurakuntani 1/2025

”En minä ole kristitty sen takia, että olisin hyvä ihminen. Minä olen kristitty siksi, että en ole sellainen ihminen kuin haluaisin.”

Elokuvaohjaaja Klaus Härö, HS 10.1.2025

AJANKOHTAISTA AJASSA

Puutu rasismiin

Ihmisten yhdenvertaisuus on perustuslakimme ydin. Eri-arvoisuuden vastustaminen on kristityn tehtävä. Juuri nyt rasismi on räikeässä nousussa, ja Suomi on yksi Euroopan rasistisimmista maista. Rasismiin puuttuminen edellyttää epäkohtien tunnistamista ja aktiivista muutosta kaikkialla yhteiskunnassa. Rasismiin puuttumisella näytämme, että välitämme.

Rasismien vastainen viikko 17.–23.3.

Valomerkki ilmastolle

WWF:n Earth Hour 22.3. klo 20.30–21.30 innostaa ilmastotekoihin. Se vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen sitoumusta pitää huolta ympäristöstä, osoittaa joukkovoimaa ja luo näin painetta päättäjille ripeisiin ilmastotoimiin ja luonnon monimuotoisuuden suojeluun. Maapallon tuntiin liittyvä valojen sammuttaminen on symbolinen ele, jolla osoitetaan huomio vakavalle asialle.

www.wwf.fi/earthhour

Tasa-arvo ei ole valmis

Kansainvälinen naistenpäivä 8.3. ja **Minna Canthin** päivä 19.3. kannustavat edistämään tasa-arvoa. Maailmassa joka kymmenes minuutti nainen tapetaan väkivallan seurauksena läheisensä käsissä. Suomessa naisiin kohdistuva lähisuhdeväkivalta ei ole vähentynyt lainkaan ja liki puolet naisista on kokenut seksuaaliväkivaltaa. Ilman tasa-arvoa ja seksuaalioikeuksia ei voida saavuttaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteita.

YKSI HETKI SEURAKUNNASSA

Maaningan käsityöpiirissä syntyi neuleita lähetystyön hyväksi. Piirissä Raili Parviainen (vas.), Leena Hiltunen, Reetta Lukin, Eila Myöhänen ja Tuula Keinänen. Seuraava käsityöpiiri Maaningan IlonPisara kirpputorilla kokoontuu 28.2. klo 12. Kuva: Margit Ruotsalainen

LYHYESTI

KANSALLISEN RADIOTUTKIMUKSEN mukaan Jouluradio oli Suomen kolmanneksi tavoitettavin ja kuunnelluin kaupallinen radiokanava joulukuussa. Sitä kuunteli 703 000 ihmistä yhden viikon aikana. Jouluradion oman kuulijakyselyn mukaan Jouluradio onnistui hyvin luomaan joulutunnelmaa. 80 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä pääkanavan musiikkiin.

NAMIBIAN EVANKELIS-LUTERILAINEN kirkko sai kaksi uutta piispaa, kun **Gideon Niitenge** ja **Hilja Nghaangulwa** vihittiin tehtäviinsä 16.2. Vihkimyksen toimitti Espoon hiippakunnan piispa **Kaisamari Hintikka**. Vihkimys oli historiallinen, sillä Nghaangulwasta tuli Namibian kirkon ensimmäinen naispuolinen piispa.

124

Jouluradion pääkanavan keskimääräinen nettikuuntelu-aika audiopalveluiden kautta nousi viime kaudelta 124 prosenttia.

Pulinapaja Petosen seurakuntatalolla kokoaa runsaasti kävijöitä joka viikko.

Kuopion seurakuntien vuosi 2024 lukuina

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsentilastojen mukaan viime vuoden lopussa kirkkoon kuuluvien osuus oli reilu 62 prosenttia väestöstä. Se tarkoittaa 3,5 miljoonaa suomalaista.

Tuija Hyttinen kuva

Kuopion ev.lut. seurakuntiin kuului 83 952 jäsentä. Kirkollisveroa maksamalla he ovat mahdollistamassa monipuolista toimintaa seurakunnissa.

Kuopion seurakuntayhtymän alueella asuvasta väestöstä kuului Suomen ev.lut. kirkkoon reilu 64 prosenttia.

Kirkkoon liittyttiin enemmän

Kirkkoon liittyi vuoden aikana 584 jäsentä. Kirkosta erosi 1 524 jäsentä. Kirkkoon liittyttiin nyt enemmän ja kirkosta erottiin vähemmän kuin vuoden 2023 aikana.

Kirkosta eronneita oli eniten nuorten aikuisten ikäryhmässä, 654 henkilöä. Kyseisen ikäryhmän, 18–29-vuotiaiden, kirkosta eronneiden prosentuaalinen määrä kuitenkin pieni edellisvuoteen verrattuna ja oli 43 prosenttia.

Eniten kirkkoon liittyneitä oli 30–39-vuotiaiden ikäluokassa (156 henkilöä) sekä alle 15-vuotiaissa (143 henkilöä).

Kasteita toimitettiin vuoden aikana yhteensä 595.

Kuolleita seurakunnan jäseniä kuluneena vuonna oli yhteensä 967. Kuolleiden ja kastettujen lukumäärän erotus, 372, oli edellisvuotta pienempi.

Rippikoulu edelleen suosittu

Kuopion seurakunnissa rippikoulun käyneitä oli vuonna 2024 yhteensä 1 027. Kuopion seurakuntayhtymän alueella asuvia 15-vuotiaita jäseniä oli yhteensä 1 096, joista rippikoulun kävi 91 prosenttia.

Rippikoulu tukee kasvua ja sen aikana nuorella on tilaa etsiä vastauksia oman elämänsä ja uskon kysymyksiin yhdessä toisten koululaisten, isosten ja työntekijöiden kanssa.

Kirkollisia vihkimisiä oli 228 ja siviilivihkimisiä 135. Kirkollisten vihkimisten osuus kaikista solmituista avioliitoista oli noin 63 prosenttia. Avioeroon päättyi viime vuoden aikana 169 avioliittoa.

Tukena avantarvitsijoille

Diakoniavastaanotoilla kohdattiin noin 5 800 ihmistä. Lisäksi järjestettiin erilaista toimintaa, retkiä, leirejä ja muita tilaisuuksia. Taloudellista tukea tarvitsevien määrä kasvoi viime vuonna.

Kehitysvammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien ”Iloisen mielen kuppila” kokosi vuoden aikana lähes 900 kävijää.

Nuorisokanttorin organisoimiin koulukonserteihin osallistui lähes 5 000 koululaista.

Perheasiain neuvottelukeskus kohtasi vastaanotoilla yli 1 000 aikuista ja lähes 90 lasta tai nuorta. Perheneuvonnan itse järjestämiin

ryhmiin ja koulutuksiin osallistui reilu 80 henkilöä.

Sairaalsielunhoito kohtasi lähes 950 yksilöä. Yksityisiä ehtoollisia oli noin 70. Sairaalsielunhoito järjesti lähes 30 jumalanpalvelusta ja kirkollisia toimituksia oli reilu 40.

Hautauksia oli yhteensä 1 227, joista urnahautauksia 775. Uurnahautauksen osuus on noin 58 prosenttia. Kuopion alueella tuhkauksia oli 812. Haudanhoitosopimuksia oli voimassa noin 6 000.

Hautausmaat työllistivät sata kausi- ja kesätyöntekijää.

Verkkolehdele lisää lukijoita

Kirkko ja koti -lehden levikki oli 74 000, ja lehti ilmestyi kerran kuussa. Kesäkuun lehti on kaksioisnumero. Verkkolehden lukijamäärät kasvoivat edellisvuodesta.

Seurakuntien verkkosivuilla vieraili 370 000 kävijää.

Lähes 280 seurakunnan työntekijää mahdollisti kaiken tämän yhdessä vapaaehtoisten ja seurakuntalaisten kanssa. Seurakunnan työntekijät kohtaavat työssään ihmisten arjen ja juhlan.

Yhteisistä asioista oli päättämässä 80 seurakuntalaisten valtuuttamaa luottamushenkilöä. He ovat yhdessä seurakunnan työntekijöiden kanssa mukana suunnittelemassa toimintaa ja tulevaisuutta. ●

Vuosi 2024 Siilinjärvellä

Siilinjärven ev.lut. seurakuntaan kuului 15 165 jäsentä.

Siilinjärven kunnan väkimäärästä kuului Suomen ev.lut. kirkkoon 72 prosenttia. Vuonna 2024 kirkkoon liittyi 53 jäsentä ja erosi 172 jäsentä.

Kasteita toimitettiin vuoden aikana 111. Kuluneena vuonna kuoli 155 seurakunnan jäsentä.

Rippikoulun käyneitä oli 276. Vuoden 2024 aikana 15 vuotta täyttäneistä Siilinjärven seurakunnan jäsenistä kävi rippikoulun 99 prosenttia.

Kirkollisia vihkimisiä oli 31. Kirkollisten vihkimisten osuus kaikista solmituista avioliitoista oli 63 prosenttia. Avioeroon päättyi 33 avioliittoa.

Diakoniavastaanotoilla kohdattiin 1830 ihmistä.

Striimatut jumalanpalvelukset ja tilaisuudet tavoittivat yhteensä yli 29 250 katsojaa.

27 seurakuntalaisten valtuuttamaa luottamushenkilöä oli päättämässä seurakunnan yhteisistä asioista.

Toiminnan mahdollisti 50 seurakunnan työntekijää yhdessä vapaaehtoisten ja seurakuntalaisten kanssa. ●

Perheen köyhyys lisää lapsen ja nuoren osattomuutta ja ulkopuolisuuden tunnetta.

Lapsena koettu köyhyys sattuu pitkään

Sosiaaliturvan leikkaukset lisäävät lasten ja nuorten stressiä ja ulkopuolisuutta.

Taneli Kylätasku teksti
iStock kuva

Hallitus ei ymmärrä, miten sosiaaliturvan leikkaukset vaikuttavat lapsiin ja nuoriin. Näin arvioi THL:n ja Itä-Suomen yliopiston köyhyystutkija **Anna-Maria Isola**.

Isolan mukaan hallituksen tekemät ja suunnittelemat leikkaukset lisäävät lapsiperheiden köyhyyttä. Hän kiinnittää huomiota etenkin lasten ja nuorten stressiin ja ulkopuolisuuden kokemuksiin.

”Jos päättäjät eivät halua panna nostaa siihen, että vähävaraisissa perheissä kasvavat lapset pysyvät mukana porukassa, sillä on yhteiskuntaan pitkäkestoisia seurauksia”, Isola sanoo.

”Onko kyse tyhmyydestä vai käyttääkö poliittinen oikeisto vaikeaa taloudellista tilannetta hyödyksi, jotta suomalaista hyvinvointimallia saadaan heikennettyä?”

Stressi heijastuu terveyteen

Sosiaalipolitiikan opiskelija, köyhysaktivisti **Linnéa Partanen** koki 1990-luvulla sen, miten ylisukupolvinen köyhyys vaikuttaa lapsuuteen. Vanhempien työttömyydestä ja sairastamisesta kärsinyt perhe sai yhteiskunnan palveluita, kun-

nes leikkausten jälkeen niitä ei ollut saatavilla.

”Lapsena koetulla köyhyydellä on pitkäkestoisia vaikutuksia. Ne näkyvät vielä aikuisena niin, että on suurompi riski sairastua tai joutua toimeentulovaikeuksiin”, hän sanoo.

Myös Anna-Maria Isolan mukaan lapsena ja nuorena koettu stressi selittää aikuisiän huonompaa yhteiskunnallista asemaa ja heikentynyttä terveyttä.

”Tilastollinen ja lääketieteellinen tutkimusnäyttö näistä asioista on aika iso. Tämä pitäisi ottaa huomioon, kun tehdään poliittisia leikkauspäätöksiä.”

”

Pitkittyvä köyhyys horjuttaa elämänhallinnan tunnetta.

Epävarmuus syö luottamusta

Kun rahat ovat vähissä, vanhemmat ovat stressaantuneita. Tämä voi Isolan mukaan johtaa siihen, että van-

hempi ei jaksakaan olla lapselle läsnä ja perheessä voi syntyä konflikteja.

”Tämä kaikki vaikuttaa lapsiin, joiden stressin sietämisen järjestelmät eivät ole vielä kehittyneet. Stressi vaikuttaa heidän immuunipuolustukseensa, mikä lisää aikuisiällä infektioalttiutta ja sydän- ja verisuonitautien riskiä.”

Linnéa Partanen muistaa lapsuudesta kaaottisia tilanteita, joissa perheellä ei ollut ruokaa tai ei tiedetty, milloin kodin sähköt saadaan takaisin.

”Pitkittyvä köyhyys horjuttaa elämänhallinnan tunnetta ja vie luottamuksen siihen, että asiat hoituvat. Se tuo epävarmuutta. Lapsi ei pysty olemaan lapsi, vaan hänen on oltava pieni aikuinen.”

Isolan mukaan vapauden ja itsensä toteuttamisen arvot ovat vahvistuneet yhteiskunnassamme. Ne liitetään usein kalliisiin tavariin. Tämä vaikuttaa lasten ja nuorten kaverisuhteisiin ja köyhyyden kokemuksiin, joiden seurauksena käsitys itsestä alkaa muodostua negatiiviseksi.

Maksumuuri haittaa ystävävyttä

Tutkimuksista käy Isolan mukaan ilmi, että aineellinen niukkuus ei aina haittaa nuoren elämää. Ongelmaksi se tulee, kun kaveripiiri syntyy maksullisen asian ympärille.

”Lapset rakentavat keskinäisiä hierarkioita puhumalla asioista, joilla voi osoittaa oman arvonsa. On tärkeää, että vanhemmat ja opettajat tunnistavat lasten osattomuuden riskitilanteita.”

Partanen muistaa, että ei pystynyt osallistumaan välitunneilla kaverien keskusteluihin, kun nämä puhuivat Pokémon-korteista ja

vaihtoivat niitä keskenään. Hänellä ei ollut varaa keräilykortteihin.

”Mahdollisuus harrastuksiin muokkaa sitä, kenen kaveri voit olla, hyväksytäänkö sinut joukkoon ja mistä voit puhua muiden kanssa”, Partanen sanoo.

”Harrastin kilpauintia. Koulukaverit arvostivat sitä, että olin urheilija, ja se oli minulle tärkeää. Urheiluseura sai yhteiskunnan tukea, minä ansiosta harrastaminen ei ollut perheelleni liian kallista.”

Keskiluokalla vaikuttamisen avaimet

Keskiluokkaisten perheiden vanhemmat voivat Anna-Maria Isolan mukaan vaikuttaa vähävaraisten lasten ja nuorten kokemaan osattomuuteen. Se edellyttää peiliin katsomista: osattomuutta on vaikea ratkaista, jos hyvän elämän mallit karkaavat yhä kauemmas ja vaativat yhä enemmän rahaa.

”Köyhyyden aiheuttamien osattomuuden kokemusten taustalla näkyy myös se, miten keskiluokkaiset perheet elävät ekologisesti ja sosiaalisesti kestävämmällä tavalla. Ajattelen, että vanhemmat, joiden lasten kaveripiirissä on köyhiä pieniä ihmisiä, voisivat opettaa lapsilleen aineellisesti kohtuullista elämäntapaa ja olla itse sellaisen esimerkinä.” ●

Juttu on julkaistu Kirkko ja kaupunki -lehden numerossa 2/2025.

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

Näytelmä yhteisöllisyyden asialla

Maaliskuussa ensiesityksensä saava Good Game? -näytelmä käsittelee kavertuutta, kiusaamisväkivaltaa ja pelikulttuuria. Pohjana on käytetty koululaisten omia kokemuksia.

Heli Haring teksti
Kuopion kaupunginteatteri kuva

Mistä idea näytelmään tuli, Kuopion kaupunginteatterin johtaja Antti Lahti?

”Näytelmä on osa Kaveruutta kouluun -kampanjaa, jonka tarkoituksena on vahvistaa yhteisöllisyyttä koulumaailmassa. Lasten ja nuorten kasvavat mielenterveysongelmat ja väkivaltainen oireilu ovat todellisuutta. Nuoret tarvitsevat entistä enemmän tukea toistensa tunteiden ymmärtämiseen sekä vuorovaikutustaitojen harjoitteluun. Lions Club Kuopio ja Who Cares ry käynnistivät kampanjan yhdessä eri oppilaitosten kanssa. Kouluilla heräsi toive saada teatteriesitys käsittelemään ystävyyttä ja yhteisöllisyyttä. Niinpä kaupunginteatterilta

tilattiin näytelmä, joka lähtee kiertämään kouluja. Meille oli itsestään selvää, että haluamme osallistua tähän.”

Mitä esityksellä halutaan sanoa?

”Toivomme, että sen myötä nuorten pahoinvoinnista alettaisiin keskustella ihan oikeasti. Taide on perinteisesti toiminut hyvänä keskustelun avaajana.

Erytistä tässä näytelmässä on se, että koululaiset ovat itse päässeet vaikuttamaan sen sisältöön. Kouluilla on nimittäin pidetty työpajoja, joissa on käsitelty kiusaamista. Niissä nuoret ovat päässeet syventymään kavertuuden ja empatiakyvyn merkitykseen kirjoittamalla omia ajatuksiaan ja kokemuksiaan näytelmän materiaaliksi. Esityksen kohdatukset perustuvat siis tosielämän tapahtumiin.

Näytelmässä käytetään myös nuorison kieltä ja siihenkin olemme ottaneet nuoret mukaan kuuntelemaan, että ilmaukset varmasti vastaavat todellisuutta.”

Miten laajalti näytelmää esitetään?

”Ensiesitys on 14. maaliskuuta Martti Ahtisaaren koululla ja kevään aikana näytelmä esitetään 17 koulussa Kuopion alueella. Sen näkee arviolta yli 4 000 katsojaa. Syksyllä näytelmä tulee kaupunginteatterin ohjelmistoon.”

Nähdäänkö esitystä muualla?

”Tässä vaiheessa on sovittu esityksistä vain paikallisesti. On kuitenkin aivan mahdollista, että näytelmää voitaisiin myöhemmin viedä muuallekin Suomeen. Aihehan on ajankohtainen kaikkialla.” ●

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Tyttöjen usko Jumalaan kasvanut

Rippikouluikäisten tyttöjen usko Jumalaan on muuttunut. Yhä useampi tyttö ilmoitti rippikoululaisille suunnatussa kyselyssä uskovansa Jumalan olemassaoloon ainakin jossain määrin. Uskon yleistymisen alkoi poikien keskuudessa vuonna 2021, ja vuonna 2024 sama ilmiö alkoi näkyä myös tyttörippikoululaisten joukossa. Nyt pojista 62 prosenttia ja tytöistä tasan puolet kertoo uskovansa Jumalan olemassaoloon.

Tämä selvisi Itä-Suomen yliopiston lehtori Jouko Porkan ja professori Kati Tervo-Niemelän tuoreesta rippikoululaisille suunnatussa pitkäaikaisesta tutkimuksesta, jossa tutkittiin rippikoulunuorten suhdetta kristilliseen uskoon ja rippikoulun vaikutusta siihen. Nuorista evankelis-luterilaisen kirkon rippikoulun kävi vuonna 2023 kaikkiaan 73 prosenttia.

Poikien uskon yleistymisen alkua ajoittuu tutkijoiden mukaan koronapandemiaan ja Venäjän aloittaman hyökkäyssodan alkuun. Tyttöjen usko Jumalan olemassaoloon sen sijaan pysyi muuttumattomana viime vuoteen saakka.

”Tutkimuksemme osoittavat selkeästi, että rippikoulupoikien sitoutuminen kristilliseen uskoon on vahvistunut viime vuosina, ja Jumalaan uskomisen on selkeästi yleisempää pojilla kuin tytöillä. Pojat kokevat myös rippikoulun vahvistavan heidän uskoaan useammin kuin tytöt. Nyt tulokset kuitenkin osoittavat muutoksia myös tyttöjen uskossa”, kertoo käytännöllisen teologian professori Kati Tervo-Niemelä.

Mahdollisina taustatekijöinä hän pitää maailman tilannetta: epävarmuuden lisääntymistä ja turvallisuudentunteen järkkymistä. Myös kaupunkien entistä monikulttuurisempi ilmapiiri saattaa hänen mukaansa vahvistaa nuorten uskonnollisuutta, kun katsomukset ovat nuorten arjessa avoimemmin läsnä.

Kirkko vetää nuoria

Nuorten kastettujen ja kirkkoon liittyneiden joukko kasvaa vuosittain. Nuoria innostaa kirkon yhteyteen hengellisyys, yhteisöllisyys ja merkityksellinen osallisuus.

Vuonna 2024 rippikoulun yhteydessä kirkkoon liittyi 1 415 nuorta, joista 1 131 kastettiin. Kirkkoon liittyneiden nuorten määrä kasvoi edellisvuodesta noin viidenneksen ja kastettujen nuorten määrä noin 23 prosenttia. Rippikoulun kävi yhteensä 48 682 nuorta (14–16-vuotiaat). Nuorten rippikoululaisten määrä kasvoi 702 henkilöllä.

”Tutkimusten mukaan nuoret tekevät itsenäisesti päätöksen kasteen ottamisesta ja kirkkoon liittymisestä. Trendi osoittaa, että rippikoulu ja kirkon jäsenyys ovat merkityksellisiä nuorten elämässä”, rippikoulun ja kirkon kasvatuksen kehittämisen asiantuntija Mikko Wirtanen Kirkkohallituksesta tiivistää. ●

Tsemppari ja vierelläkulkija

Oppilaitospastori Satu Karjalainen on tärkeä tuki opiskelijoille ja henkilökunnalle.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuvat

Karjalainen selailee helmikuuisena keskiviikkona kalenteria työhuoneellaan Kuopion yliopistokampuksen Studentialla. Edessä näyttää olevan varsin liikkuvainen päivä ja monenlaisia tapaamisia.

”Tänään minulla on työtehtäviä täällä Studentialla, Savonialla, Tuomiokirkossa ja Vanhassa Pappilassa.”

”Oppilaitospastori ei todellakaan istu aamusta iltaan vain toimistosaan odottamassa, että joku eksyisi juttusille”, Karjalainen nauraa.

Uusia testamentteja tarjolle

Päivän aluksi Karjalainen ottaa vastaan Suomen Gideon-järjestön edustajan **Paula Kangasrääsiön**, joka tuo lahjoituksena Uusia testamentteja Studentian kappelille. Yhdessä naiset asettelevat kirjat hyllyn halukkaiden saataville.

”Emme saa enää aktiivisesti jakaa Uusia testamentteja oppilaitoksissa. Näitä voi kuitenkin tuoda tarjolle sovittuun paikkaan, josta niitä on helppo ottaa mukaan”, Kangasrääsiö selvittää.

”Kutsumme tätä valkokantista Uutta testamenttia hoitajates-

tamentiksi, sillä se on tarkoitettu erityisesti hoitoalan työntekijöiden käyttöön. Ihmisellä on oikeus saada hengellistä apua myös sairaalassa ollessaan.”

Kangasrääsiö ojentaa myös oppilaitospastorille tuomisen – isomalla fontilla olevan Uuden testamentin.

”Mahtavaa! Tämähän tulee tarpeeseen, kun ikänäkö alkaa vähitellen vaivata”, Karjalainen iloitsee.

Hän vaihtaa vielä hetken aikaa kuulumisia Kangasrääsiön kanssa ennen kuin on riennettävä takaisin työhuoneelle, sillä keskusteluajan varannut opiskelija on saapumassa pian.

Melkein terapeutti

Karjalaisella ei ole kiire, kun opiskelijat hakeutuvat hänen juttusilleen. Tänään keskusteluhetki nuoren kanssa kestää puolitoista tuntia.

”Varaan aina pari tuntia aikaa keskusteluille, koska ei ole kenenkään kannalta mukavaa, jos minulla on hoppu seuraavaan työtehtävään tai tapaamiseen. Haluan olla aidosti läsnä ja kuunnella kaikessa rauhassa, mitä opiskelijalla on mielen päällä.”

Karjalaisen mukaan opiskelijat käyvät juttelemassa erityisesti ih-

missuhteisiin ja opiskeluihin liittyvistä kysymyksistä. Toisinaan joku haluaa puhua myös hengellisistä asioista.

”Jotkut käyvät kerran, toiset säännöllisemmin ehkä useamman vuoden ajan. Olen sanonut, että minulle voi tulla vain kertomaan kuulumisiakin. Koen, että tärkein tehtäväni on olla täällä vierelläkulkijana.”

Karjalainen kertoo joskus pohtineensa yhtenä vaihtoehtona myös terapeutin työtä.

”Myöhemmin olen tajunnut, ettei minun tarvitse siihen erikseen

Mutkan kautta papiksi

Satu Karjalainen vihittiin papiksi vuonna 2003. Siitä alkaen hän on työskennellyt Kuopiossa nuorten parissa – ensin Tuomiokirkkoseurakunnassa nuorisopappina ja nyt reilun vuoden ajan oppilaitospastorin virassa.

Karjalainen kertoo olleensa nuorena aktiivisesti mukana Alavan seurakunnan toiminnassa.

”Olin luottoisonen, jonka haltuun uskottiin jopa seurakuntatilojen avaimet. Silloin jo kylvettiin kiinnostuksen siemen kirkon työtä kohtaan.”

”Hain alun perin opiskelemaan teologiaa Helsingin yliopistoon. Ovet sinne eivät kuitenkaan auenneet ja päädyin sen sijaan aloittamaan kemian opinnot Joensuussa. Ajattelin seurata äitini jalanjälkiä ja ryhtyä kemianopettajaksi.”

Joensuussa Karjalainen huomasi, että sielläkin oli käynnistynyt teologian opetus.

”Onnistuin vaihtamaan pääainetta ja alkuperäinen ammattihaaveeni alkoi lopulta käydä toteen.”

”Täysin turhia kemian opinnot eivät kuitenkaan olleet, sillä niiden parista löysin nykyisen puolisoni. Jonkinlaista johdatusta siis”, Karjalainen hymyilee.

”

Joku haluaa puhua myös hengellisistä asioista.

hakeutua, sillä minähän oikeastaan teen sellaista jo nyt.”

Hyvinvoinnin edistäjä

Karjalainen on sopinut puoleen päivään lounaspalaverin Savonia-ammattikorkeakoulun korkeakoulukuraattori **Meri Tissarin** ja oppimisen tuen asiantuntija **Petra Roinisen** kanssa.

”He ovat Savonian puolelta lähimpiä yhteistyökumppaneitani. Tarkoitus on tänään vähän jutella uudenlaisesta tukitoiminnasta opiskelijoille.”

Ennen lounaalle lähtöä Karjalaisen työhuoneeseen pistäytyy opiskelija selvittämään Studentian kappelille tekemänsä varausta – varausten ylläpitokin kun sattuu kuulumaan oppilaitospastorin toimenkuvaan.

”Kappeli on hyvin buukattu paikka. Siellä toimii monenlaisia ryhmiä päivisin ja iltaisin. Minusta on tärkeää, että opiskelijoilla on turvallinen tila kokoontua.”

Lounaspalaverissa Karjalainen selailee ahkerasti kalenteriaan, sillä suunnitelmat Tissarin ja Roinisen kanssa alkavat tarkentua.

”Vähitellen on ymmärretty, että oppilaitospastori ei ole paikalla löymässä Raamatulla päähän ja pitämässä aamunavauksia, vaan hänellä on tärkeä rooli niin opiskelijoiden kuin henkilökunnan hyvinvoinnin edistäjänä”, Karjalainen pohtii.

”

Kappeli on hyvin buukattu paikka.

”Helposti ajatellaan, että pappi on täällä vain opiskelijoita varten. Hän on kuitenkin merkittävä tukihenkilö myös oppilaitosten työntekijöille”, Tissari ja Roininen painottavat.

Muutoksia suunnitelmiin

Kesken lounaan Karjalainen saa puhelun, jossa hänelle kerrotaan, että pakkana on tehnyt tepposet ja Vanhan Pappilan putket ovat jäätyneet. Opiskelijoiden Olohuone-illan toteutuminen on uhattuna.

”Täytyy olla vielä jonkin aikaa kuulolla, miten tilanne kehittyy. Jos näyttää huonolta, on tilaisuus peruttava.”

Iltapäivälle Karjalainen on sopinut kevätkauden Epäilijöiden klubi-iltojen suunnittelua yhdessä opiskelija **Anna Miininin** kanssa.

”Illat käynnistyivät syksyllä, ja niissä on ollut todella hienoja keskusteluja. Osallistujilla on erilaisia taustoja, joten on ollut avartavaa ja kiinnostavaa kuulla toisenlaisia näkökulmia uskonasioihin”, Karjalainen ja Miinin pohtivat yhdessä.

Kello käy, ja Vanhan Pappilan putket ovat edelleen jäässä.

”Nyt ei voi enää odottaa, vaan laitan osallistujille viestin, että Olkkari-ilta on peruttu.”

Karjalainen päättää lähteä viemään perumisesta kertovan lapun myös Vanhan Pappilan oveen. Matkalla hän käy ruokakaupassa ostamassa tarjottavia seuraavan päivän tilaisuuteen.

”Minun osaltani peruuntuu tänään myös viikkomessu Tuomiokirkossa. Tarkoitus oli mennä sinne yhdessä opiskelijoiden kanssa ennen Olkkari-iltaa, jonka olennainen osa messu on.”

Karjalaisen työpäivä päättyy kello kahdeksan sijasta jo viideltä.

Monessa mukana

Yksi työpäivä näyttää vain pintaraapaisun Karjalaisen laajasta toimen-

kuvasta. Tärkeänä osa-alueena hän mainitsee kriisityön, jota ei tänään onneksi tarvinnut tehdä.

”Olen opiskelijoiden ja henkilökunnan tukena, jos oppilaitoksella tapahtuu jotain poikkeuksellista ja järkyttävää.”

Lisäksi Karjalainen on muun muassa mukana rippikouluissa ja oppilaitosten tutorkoulutuksissa sekä vetää Tuomasmessuja järjestävää tuomastiimiä.

”Tutorkoulutuksissa haluan tuoda esille nimenomaan kohtaamisen tärkeyttä opiskelumailmassa. Muistutan aina, että kysykää toisiltanne, mitä kuuluu.”

”Olen iloinen siitä, että saan välillä tehdä myös jumalanpalvelustyötä Tuomasmessuissa ja Tuomiokirkon Hiljaisuuden messuissa.”

Ihan täysin Karjalaisen ei ole tarvinnut unohtaa myöskään kirkollisia toimituksia.

”Aina silloin tällöin joku opiskelija tai opettaja on pyytänyt minua esimerkiksi vihkikipakseen. Lähden sellaisiin mielelläni.”

Satu Karjalaisen lisäksi oppilaitospastorin tehtäviä hoitaa myös johtava oppilaitospastori **Panu Pohjolainen.** ●

Päästötalkoot vauhdissa

Suurin osa Kuopion seurakuntien ilmasto-kuormasta syntyy kiinteistöistä.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Tuija Hyttinen kuva

Kuopion seurakuntayhtymä selvitti hiilijalanjälkensä vuodelta 2023. Suurimmat päästöt tulivat kiinteistöistä (64 %), niitä pienempiä olivat hankintojen (28 %) ja liikkumisen ja kuljetuksen päästöt (8 %). Vuodessa syntyi kasvihuonekaasupäästöjä noin 2 821 tonnia (tCO₂e) eli noin 365 suomalaisen vuosipäästöjen verran.

Kuopion seurakuntayhtymä tähtää hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä: sen tulisi vähentää päästöistä 80 % ja loput 20 % hyvittää vaikkapa metsien hiilinieluilla.

Kirkot lämpimiksi ekolämmöllä

Lämmitys ja etenkin kaukolämpö aiheuttaa kiinteistöjen suurimmat päästöt. Näistä seurakuntayhtymä pystyy sopimuksiaan muuttamalla vähentämään jopa 86 %. Kokonaispäästöihin vaikutus on 16 %.

Ensimmäinen ja suurin muutos on jo tehty: vuoden 2025 alusta yhtymä vaihtoi Kuopion Energian sopimuksensa ekokaukolämpöön, jolla sen kaukolämpökiinteistöistä lämpimää nyt noin 80 %.

"Eniten kaukolämpöä menee Alavan, Puijon ja Kallaveden kirkon, Tuomiokirkon ja ison siunauskappelin lämmitykseen", seurakuntayhtymän

kiinteistöpäällikkö Petri Rautio kertoo.

Kuopion Energian kaukolämpöjohtajan Reima Lasilan mukaan uusiutuvaa hiilidioksidivapaata kaukolämpöä on ollut tarjolla noin 10 vuoden ajan. Se on tuotettu pääasiassa kotimaisella biopolttoaineella eli metsänhoidon tähteillä ja muilla metsäteollisuuden sivutuotteilla. Kuopion Energian kaukolämmön myynnistä ekokaukolämpöä on noin kolmannes. Eniten sitä hankkivat yritykset ja yhteisöt.

Erilaisia ekotekoja

Kiinteistöpäällikkö Petri Raution mukaan muita ekotekoja tehdään koko ajan: Parannetaan rakennusten energiatehokkuutta ja käyttöä. Valitaan ilmastoystävällisiä materiaaleja. Vähennetään jätteen määrää. Luovutaan joistain kiinteistöistä. Ison talokannan kehitystä ohjaa kiinteistöstrategia.

"Rakennusautomaatiolla on saatu lämmityskuluja säädettyä suotuisasti. Sähkömme on jo pari vuotta ollut ydinsähköä, jonka hiilijalanjälki on nolla. Suurin sähkölämmiteinen kohteemme on Hirvijärven leirikeskus, josta luovumme vuoden 2026 alussa", Rautio kertoo.

Öljyllä yhtymä lämmittää vielä kolmea leirikeskustaan, ja öljylämmityksestä ollaan luopumassa.

Petri Rautio (vas.) ja Mika Pulkkinen paneutuvat seurakuntayhtymän hiilijalanjälkeen.

Huomio hankintojen vastuullisuuteen

"Jatkossa meidän on huomioitava hankintojemme hiilijalanjälki yhä paremmin", painottaa seurakuntayhtymän hallintojohtaja Mika Pulkkinen.

Esimerkiksi työkaluissa selvitetään siirtymistä sähkökäyttöisiin. Kuljetuksiin valitaan yhteiskuljetuksia, ja etäkokouksilla vähennetään liikkumisen kuormaa. Vastuullisia valintoja tehdään myös keittiöissä.

Hallintojohtaja Pulkkinen seuraa sijoitusten vastuullisuutta.

"Teimme juuri sijoitusohjelman, emmekä sijoita fossiilisuutta tukeviin kohteisiin. Rahastosijoituksemme on jo vaihdettu vastuullisiksi."

Huomattava hiilinielu

Kuopion seurakuntayhtymän metsät ja muut hiilinielut sitovat vuosittain 25 000–32 000 tonnia hiilidioksidia

tai muita kasvihuonekaasuja. Se vastaa 5 000–6 500 auton päästöjä vuodessa.

"Hiilinielumme on huomattava. Hakkuista emme voi luopua, mutta voimme kiinnittää huomiota lannoitukseen ja hoidetun metsän kiertoaikaan ja perustaa suojelualueita", Petri Rautio selittää.

Hiilensidontakyvyn kasvatusta linjataan tänä vuonna seurakuntayhtymän metsäsuunnitelmassa.

Viime vuonna seurakuntayhtymä perusti 16,4 hehtaarin suojelualueen Tuusniemelle. ●

Lue pidempi juttu kirkkojakoti.fi

HIILINEUTRAALI KIRKKO 2030

● Suomen ev.lut. kirkon tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä.

● Vuonna 2024 kirkolle julkaistiin tiekartta, jonka avulla voidaan tunnistaa hiilineutraalisuuden vaatimia toimia. Sen on kirkolle tehnyt Suomen ympäristökeskus.

● Kirkolle valmistunut päästölaskuri laskee yksittäisten seurakuntien päästöt.

● Kirkon ympäristödiplomi auttaa seurakuntaa kehittämään toimintaansa ympäristöystävälliseksi.

KOLUMNINI

Sirpa Kähkönen

Luottamusta myräkän keskellä

SANKKA PYRY yllätti, kun oltiin jo päästy melkein kotiin.

KEIKKAMATKOILLA ei pääse päättämään lähtö- ja paluuaikoja. Tilaisuuteen mennään sovitusti ja kotiin lähdetään, kun työ on hoidettu. Pitkinä ja pimeinä talvikuukausina liikkuminen vaatii erityisen paljon taitoa ja malttia.

JOS EI ITSE aja, joutuu antautumaan toisen ihmisen varaan. Hyvällä kelillä ja valoisan aikaan tulee tuskin ajattelleksikaan, kuinka paljon on sattuman varassa.

MUTTA KUN keli menee huonoksi; kun sataa kaatamalla tai kun pyryttää ja pakkaslumi pölyyää – silloin käsittää hetkessä ihmisen pienuuden en-

nakoimattomissa oloissa. "Kun sataa, et aja sataa", sanoi autokoulunopettajani aikoinaan.

RUNOILIJA Tomas Tranströmer on ilmaissut saman asian runosikermässään nimeltä *Schubertiana*. Siinä Tranströmer kuvaa musiikin hiljaisesta voimasta arvaamattomassa maailmassa.

SIKERMÄN neljännessä runossa Tranströmer mainitsee asioita, joihin meidän on luotettava arjessamme, vaikka ne eivät ansaitse luottamustamme. "Täytyy luottaa pyöränakselihin, jotka kantavat meitä moottoriväylällä / keskellä kolmesataakertaiseksi suurennettua teräksistä ampaisparvea."

Musiikki sen sijaan sanoo, että voimme luottaa johonkin muuhun.

Tranströmerin mukaan **Schubertin** musiikki saattaa meitä matkalla, niin kuin pimeässä portaitossa kaidepuu kätemme alla.

KUN SANKKA pyry alkoi keikkamatkan päätteeksi, ajattelin Tranströmeriä. Mikään ei ollut omista käsissäni, olin vain matkustaja myräkän keskellä kiitävässä teräskapselissa. Luottamus siihen, että kaikki päättyy hyvin, tuntui katteettomalta.

MUTTA LUOTTAMUS on paitsi haurasta myös sitkeää. Se ei ole riippuvaista muuttuvista oloista. Se on ihmisyyden syvin ja vahvin perusaie. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Elias Valdemar Knuutinen
Livia Emilie Huolman
Noel Eemeli Kettunen

Alava

Iivari Viljami Rahkola
Inga Agnia Amélie
Joonaksentytär Harju
Jesper Toivo Tapani
Jääskeläinen
Malva Lyydia Ylikärppä
Mila Alissa Räsänen
Peetu Mikael Antero
Lempinen
Väinö Ensio Laitinen

Järvi-Kuopio

Ebba Ariel Wegelius, Nilsia
Vilho Aarne Tapani Hassinen,
Kaavi
Väinö Viljami Kiimalainen,
Nilsia
Leon Nicholas Nagy, Riistavesi
Lukas Antal Nagy, Riistavesi
Roope Matti Sakari Rissanen,
Vehmersalmi

Veeti Aarne Severi Rissanen,
Riistavesi
Ville Veikko Tapio Sormunen,
Nilsia

Kallavesi

Aili Helmi Lumikki Kakkonen
Aino Emilia Väänänen
Ebba Inkeri Pahkala
Ee-Din Oskar Hirvensalo
Eetu Eemeli Räsänen
Eevi Iida Anneli Mikkonen
Eevi Nikola Adalmina Potasev
Emilia Lilja Olivia Tikanoja
Hugo Henrik Kettunen,
Karttula
Jare Jesper Kallio
Joono Mikael Leskinen,
Maaninka
Konsta Elias Ryyti
Martta Elli Onerva Keppo
Mathilda Vieno Voutilainen
Matias Väinö Eemeli Taskinen
Max Edvin Sirviö
Paulus Petteri Eskelinen
Pihla Suvi Marjatta Jalkanen
Pippa Iina Inkeri

Saastamoinen
Rasmus Onni Ilari Huupponen
Roosa Tuulia Rintala
Saaga Elisabet Laitinen
Seela Vilja Leena Ihalainen
Sofia Elena Junnilainen

Männistö

Joakim Markus Huttunen
Leo Olavi Petteri Miettinen
Malla Eeva Aliina Peltonen
Venla Aino Wilkman

Puijo

Aune Mirja Annikki Puisto
Maisa Akviliina Kilvensalmi
Olli Ilmari Johannes
Pöyhönen
Veini Olavi Antikainen

Siilinjärvi

Vilho Emil Hartikainen
Artturi Iivari Koistinen
Eemi Juhani Karlstedt
Rosa Bella Eriikka Kasanen
Joonatan Jere Kristian Peltonen
Oula Aarre Petjala

Avioliittoon kuulutetut

Kallavesi

Hanne Marleena Ihalainen ja
Matti-Esko Suihkonen

Puijo

Anna Reetta Oja ja Janne
Tapio Pekkala
Matti Eemil Nordling ja Nea
Iida Maria Huvila

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Tauno Johannes Silén 98
Tyyne Tuomainen 94
Eino Koponen 93
Maija-Liisa Huttunen 93
Toini Annikki Väisänen 92
Matti Reino Immonen 88
Iris Hilja Maria Terho 87
Sisko Marjatta Hämmäläinen 85
Irja Liisa Kondratjeff 82
Pauli Ilmari Korhonen 78
Ulla-Kaarina Vaarama 71
Heikki Juhani Koivulehto 70
Teemu Eemil Valtteri
Koponen 34

Alava

Leila Marjatta Pöyhönen 91
Lauri Lempinen 90
Jaakko Olavi Kallio 78
Matti Antero Nikkanen 75
Lassi Kullervo Kuura 74
Aino Irene Kuusela 70
Esa Kalevi Heikkinen 68
Kimmo Kullervo
Luukkainen 68
Markus-Allan Kristian
Hämmäläinen 38

Järvi-Kuopio

Eeva Helena Rissanen 93,
Kaavi
Valto Eemeli Räsänen 85,
Kaavi
Esa Johannes Laitinen 78,
Nilsia
Saimi Liisa Urpila 93, Juan-
koski
Selma Maria Heiskanen 95,
Kaavi

Veijo Kaarlo Juhani Pirinen 86,
Juankoski
Kaino Reijonen 85, Kaavi
Reino Johannes Puustinen 84,
Nilsia
Raimo Olavi Räsänen 82,
Kaavi
Pekka Sakari Ihalainen 79,
Riistavesi
Arja Anneli Miettinen 64,
Vehmersalmi
Eeva Johanna Ikonen 88,
Nilsia
Anna Elina Roivainen 86, Nilsia
Aino Elina Lipponen 83, Kaavi
Martti Gunnar Miettinen 81,
Kaavi
Ake Ilmari Hiltunen 76,
Riistavesi
Matti Veikko Johannes
Pietikäinen 76, Tuusniemi
Ilkka Juhani Ahonen 70, Nilsia
Kirsti Törrönen 90, Tuusniemi
Lauri Juhani Kärppä 66,
Tuusniemi
Martti Ilmari Happonen 79,
Kaavi
Pirkko Kyllikki Hyvönen 85,
Nilsia

Kallavesi

Hilkka Johanna Korhonen 101
Hanna Elina Hynynen 96,
Maaninka
Aune Inkeri Partanen 92
Saimi Olga Parviainen 91
Teuvo Pertti Johannes
Halonen 91
Teuvo Kalervo Korhonen 89
Eino Ensio Hakkarainen 86

Siilinjärvi

Antti Jukka Savinainen ja Helena
Birgitta Kärkkäinen

Helvi Kaarina Rutonen 85,
Maaninka
Martti Tapio Rissanen 84,
Karttula
Aune Anneli Pitkänen 82,
Maaninka
Esko Juhani Väänänen 75,
Maaninka
Anna Maija Aho 63

Männistö

Hilja Annikki Merioja 99
Helvi Hiltunen 97
Aino Helena Räsänen 94
Anja Annikki Vainikainen 94
Toini Liisa Kastikainen 89
Mirkka Irene Leppänen 87
Sirkka Kaija Annikki
Savolainen 86
Markku Juhani Hyvärinen 85
Esko Antero Nevalainen 83
Pirjo Päivikki Pitkänen 71
Juha Matti Iso-Pahkala 48

Puijo

Antti Johannes Kinnunen 97
Hulda Hellin Pirinen 97
Sisko Marjatta Mattinen 94
Kaija Kyllikki Suominen 91
Martti Jalmarin Harri 88
Jari Ailio 64

Siilinjärvi

Hannu Heikki Sakari
Nissinen 73
Irene Margareta
Kolehmainen 83
Hilja Liisa Ruuskanen 92
Pentti Johannes Pitkänen 74

*Jumala, pidän niin
monia asioita itsestään-
selvyyksinä. En muista
kiittää Sinua.*

*Rakas Taivaan Isä,
alkavana paastonaikana
haluaisin opetella
pysähtymistä. Opetä Sinä
minua huomaamaan
monet lahjat, joita olet
minulle antanut.*

Anteeksi ja kiitos!

Aamen.

SANALLISTA

Laskiaissunnuntai

”Toisenlaista paastoa minä odotan: että vapautat
syyttömät kahleista, irrotat ikeen hihnat ja vapau-
tat sorretut, että murskaat kaikki ikeet, murrat lei-
pää nälkäiselle, avaat kotisi kodittomalle, vaatetat
alastoman, kun hänet näet, etkä karttele apua tar-
vitsevaa veljeäsi.

Silloin sinun valosi puhkeaa näkyviin kuin aamun-
koi ja hetkessä sinun haavasi kasvavat umpeen.”
Jes.58:6-8

Toisenlainen paasto

Laskiaisena laskeudutaan paastonaikaan, joka kestää
aina pääsiäiseen saakka. Paaston on perinteisesti aja-
teltu olevan aikaa, jolloin luovutaan jostain tai vähen-
netään jotain. Minä päätin eräänä vuoteni yliopistos-
sa, että paastonaikana syön pelkästään kasvisruokaa ja
luen Raamattua päivittäin. Kurssikiireiden keskellä huo-
masin, että paastotavoitteet olivat melko haastavia to-
teuttaa. Raamattua luin rutiininomaisesti, mutta eipä
teksteistä juuri mitään mieleen jäänyt. Pääsiäiseen tul-
taessa olin vain väsynyt.

Paastonaikana on toki tärkeää miettiä omaa elämää,
omia valintoja ja niiden vaikutuksia, mutta ei pidä uno-
h-
taa paaston keskeisintä tarkoitusta: paastossa tärkeintä
on tehdä tilaa Jumalalle. Tuon minä unohdin.

Entä jos paastonaika olisikin tänä vuonna erilainen?
Entä jos luopumisen sijaan lisäisikin jotain? Entä jos
tänä paastonaikana lisäisinkin armollisuutta muita ja
itseäni kohtaan? Entä jos antaisin itselleni luvan leväh-
tää kiireen keskellä? Entä jos lisäisin auttamista lähi-
ympäristössäni? Entä jos kertoisin läheisille, kuinka
paljon he merkitsevät? Entä jos keskittyisin tärkeim-
pään käskyyn: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäis-
täsi niin kuin itseäsi? Entä jos tämä riittäisikin? ●

Sanna Marin

Rovastikuntapappi
Alavan seurakunta

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi

UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjarvi@kodinunna.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

KOTIISI APUA JA TUKEA SUURELLA SYDÄMELLÄ

SH HOIVAKALLIO OY

Ikäihmiset
Erytislapsot
Omaishoitajat
Lapsiperheet

044 3209519

MYÖS PALVELUSETELILLÄ

UUTENA LISÄNÄ KRISTILLISET TUKIPALVELUT

hoivakallio.fi

M3 KUOPION **MUUTTO & KULJETUS**

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748
info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.

Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Ehdolla kunta- ja aluevaaleissa

OLLI KORHONEN

Vastavakoilun ylitarkastaja, emeritus. YTM.

Puijonlaakso

24.08. - 02.09.2025 (10pv)

PALA KIEHTOVAA ITÄISTÄ EUROOPPAA

1845€

Lentäen Suomesta Berliiniin ja omalla suomalaisella bussillamme upeita nähtävyyksiä kierrellen.

Piispa Jari Jolkkosen kanssa "Lutherin jalanjäljillä"
Rovasti Keijo Gärdströmin kanssa "Mannerheimin matkassa"
Rovasti Hannu Koskelainen matkanjohtajana

044 - 768 1818 www.tila-auto.com

Painaako jokin mieltäsi?

0400 221 180
Avoinna joka päivä klo 18–24

kirkonkeskusteluapua.fi

Tuomiorovasti Risto Voutilainen

kiittää lämpimästi hänen 60-vuotis-syntymäpäiväänsä muistaneita.

Kirkon Ulkomaanavun kautta Ukrainan lapsille järjestetty merkkipäiväkeräys tuotti lähes 6 000 euroa.

Mainosmyynti Sanna Kiiveri-Haverinen

050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 26.3., varaukset 10.3. mennessä.

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset ja kivien estisöinnit

SIILINJÄRVI

Uusi sähköinen palvelu käyttöön Siilinjärvellä

Siilinjärven seurakunnassa otetaan käyttöön sähköinen ajanvaraus. Maaliskuun alusta lähtien on mahdollista varata verkossa aika diakoniatyöntekijän vastaanotolle.

Merja Tapio teksti

Sähköisessä ajanvarauksessa ajan voi varata juuri silloin, kun asian hoitamisen itselle sopii, eikä varaminen riipu esimerkiksi diakoniatuomiston aukioloajasta.

Diakoniatuomistoissa asioidaan aina ajanvarauksen perusteella. Nyt ajan voi varata joko verkossa tai tutulla tavalla puhelimitse. Diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot ja sähköinen ajanvaraus löytyvät seurakunnan verkkosivuilta siilinjarvenseurakunta.fi.

Sähköisessä ajanvarauksessa vastaanottoaika on mahdollista varata aikaisintaan kahden päivän päähän. Varattavissa olevat ajat näkyvät seuraavalle kahdelle viikolle.

Varauksen tekeminen verkossa edellyttää vahvaa tunnistautumista eli henkilöllisyyden todentamista, joka tapahtuu esimerkiksi pankkitunnuksilla. Näin verkkopalvelu on entistä tietoturvasempaa ja asiointi sujuvampaa. Sähköinen asiointi on helppoa, ohjelma neuvoo kuinka toimia.

Apua ja tukea diakoniasta

Diakonia on kristilliseen rakkauteen perustuvaa auttamista ja palvelua – tehtävä, joka perustuu Kristuksen antamaan käskyn rakastaa toista ih-

mistä. Ihminen kohdataan kokonaisuutena. Diakoniatyöntekijä voi olla kuuntelija, keskustelukumppani ja avunantaja erilaisissa tilanteissa. Apu on maksutonta ja luottamuksellista eikä se edellytä kirkkoon kuulumista.

Aineellinen tuki on yksi osa auttamista. Taloudellinen apu on yleensä kertaluonteista apua silloin, kun talous on yllättäen horjunut. Taloudellista avustusta myönnetään harkinnan ja seurakunnan avustuseriaatteiden mukaisesti. Diakoniatuomistolla saa myös tukea taloudenhoitoon ja neuvoja viranomaisten kanssa asioimiseen sekä palveluohjausta lakisääteisten tukien hakemiseen.

Verkkopalvelut laajenevat tulevaisuudessa

Sähköisen varauspalvelun muita käyttömahdollisuuksia kartoitetaan Siilinjärven seurakunnassa. Tulevaisuudessa se tullaan ottamaan käyttöön myös kaste- ja vihkimisaikojen varaamiseen. Kotona järjestettäviin ristiäisiin on kuitenkin mahdollista varata pappi verkon kautta jo ensi kesästä alkaen. Sähköinen ajanvaraus monipuolistaa seurakuntalaisten palvelutapoja, mutta verkkopalvelun rinnalla säilyvät myös muut ajanvaraukset. ●

Vapaaehtoistyö merkittävä väylä työllistymiseen

Kirkkopalvelut ry:n ja Kansalaisareenan yhteisen Vapaaehtoistyö.fi-palvelun vuonna 2024 toteutetun vapaaehtoisten kyselyn tulokset korostavat vapaaehtoistyön merkitystä niin hyvinvoinnille kuin työllistymiselle. Kyselyyn vastanneista noin 11 prosenttia kertoi työllistyneensä palkkatyöhön vapaaehtoistoiminnan ansiosta. Yhteensä kyselyyn vastasi 1391 henkilöä.

Monet vastaajat nostivat esiin, kuinka vapaaehtoistyö on auttanut heitä kehittämään ammatillisia taitojaan ja luomaan verkostoja, jotka ovat johtaneet työpaikkoihin. Vapaaehtoistyö tarjoaa kokemuksia ja mahdollisuuksia, joita moni ei muuten saisi. Toisille vapaaehtoistyö on tarjonnut uudenlaisen näkökulman ja urasuunnan.

Verkostojen merkitys korostui myös useissa vastauksissa. Yhteyksien kautta avautuneet työmahdollisuudet ja suositukset ovat olleet monelle avainasemassa.

Kyselyyn vastanneet toivat esiin, kuinka vapaaehtoistyö on ollut keino kehittää asiantuntijuutta ja edetä uralla. Yksi vastaaja aloitti vapaaehtoisena paikallisyhdistyksessä ja eteni vuosien saatossa järjestösuunnittelijaksi

valtakunnallisessa keskusjärjestössä. Toiset taas ovat hyödyntäneet vapaaehtoistyön oppeja yrittäjyydessä.

Kaiken kaikkiaan kyselyn tulokset osoittavat, että vapaaehtoistyö ei ole pelkästään arvokasta yhteisön kannalta, vaan sillä on myös merkittävä vaikutus yksilön työllistymiseen ja urakehitykseen. Se tarjoaa mahdollisuuksia oppia, verkostoitua ja näyttää omaa osaamista ympäristössä, jossa uudenlaiset roolit ja vastuut ovat saavutettavissa.

Vapaaehtoistyö toimii porttina niin ammatilliseen kasvuun kuin palkkatyöhön, ja se ansaitsee paikkansa osana yhteiskunnallista keskustelua työllisyyden edistämisestä. ●

LUOTTAMUSHENKILÖ

Sakari Kainulainen
Alavan seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

Vapaaehtoistyö lähellä sydäntä

1. Hallinnolliset asiat kuuluvat yhteisöön, myös seurakunnassa, demokraattisten periaatteiden mukaan. Tosin muistaen, että seurakunta ei ole mukana vaan osa kuningaskuntaa.

2. Koostaan huolimatta Alavan seurakunta tunnui kotoisalta. Työntekijät ovat ammattilaisia ja selvästi innostuneita omasta työstään. Täällä on myös sellaista henkeä, joka antaa Raamatun sanalle sille kuuluvan arvon, sillä se synnyttää uutta elämää.

3. Sydäntäni lähellä on vapaaehtoistyö, joka lähtee sisäisestä halusta ja sen

syvästä kokemisesta, että on osa Jeesusken oppilaiden joukkoa.

Työntekijöiltä tarvitaan herkkiä korvia kuulemaan seurakuntalaisten sisäistä paloa, ja myös taitoa ohjata seurakuntalaisen intoa oikeaan suuntaan.

Nuorten opiskelu ja perheen perustaminen johtaa usein sellaiseen sirkukseen, että ruohotunut kirkkopolku kasvaa läpipääsemättömäksi ryteiköksi. Seurakuntien olisi hyvä avalla ovia sellaisille toimijoille, joilla on Kuopiossa kristillistä opiskelijatyötä. Emme kai ole niin täydellisiä, ettemme heitä tarvitse? ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 26.3.2025

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@ev.fi
Toimitus kirkkojakoti@ev.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 56 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0042
maanantaisin ja torstaisin klo 9-16.

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

— HAUTAUSTOIMISTO —

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

SUJUVAA LIIKKUMISTA JA SAAVUTETTAVIA PALVELUITA

HANNU KOKKI

Minulla on aikaa, innostusta ja osaamista yhteisten asioiden hoitamiseen.

Äänestä kunta- ja aluevaaleissa 13.4.2025
Mainoksen maksaja: ehdokas.

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Jyrki 69 näkee kirkon tarjoavan ihmisille myös hyvän mahdollisuuden yhteisöllisyyteen. Se on nykymaailmassa tärkeää.

Muusikko Jyrki 69 palasi juurilleen

Goottirokkari Jyrki 69 opiskelee teologiaa ja on pitänyt jo ensimmäisen saarnankin. Hän ei arvele löytäneensä kristinuskoa, vaan palanneensa juurilleen.

Vesa Keinonen teksti
Hannu Jukola kuva

Etelähelsinkiläisessä Agricolan kirkossa oli viime joulukuussa kuhinaa. Tuomasmessun saarna astui pitämään ponnarihiuksinen mies valkoisessa albassa. Sen liepeiden alta näkyivät komeat buutsit.

Kansainvälisestäkin tunnetun The 69 Eyes -goottibändin keulakuvana tunnetun Jyrki 69:n eli **Jyrki Linnankiven** saarna oli iso uutinen.

Palaute oli vähän hämmästyntä, mutta pääosin myönteistä. Jyrki 69 tunnetaan avarakatseisena henkilönä. Miksi hän ei voisi olla kiinnostunut myös uskonnosta?

Uskonto oli suosikki koulussa

Jotta ymmärtäisi goottirokkarin ilmaantumisen teologian ja kirkon piiriin, niin pitää palata ajassa vuosikymmeniä taaksepäin.

Vuonna 1968 syntynyt Jyrki Linnankivi vietti lapsuutensa ja nuoruutensa Hämeenlinnassa.

Hän kertoo olevansa ihan tavallisesta perheestä, jonka elämässä kristinuskosta oli sen ajan tapaan läsnä.

”Meillä kuunneltiin jumalanpalvelusta sunnuntaisin radiosta. Koulussa pidin uskonnosta ja se olikin minulla lukiossa kymppi.”

Jyrki 69 huomauttaa, miten tuohon aikaan kirkollisilla juhlapyhillä oli oikeasti merkitystä. Ne määrittelivät vuoden kiertokulun.

”Juhlapyhät kokosivat myös ihmisiä yhteen. Sukulaisia tuli Keski-Suomesta, ja kokoonnuimme mummolaan. Nykyisin yhteisöllisyyttä on valitettavasti vähemmän.”

Seurakunnan erilaiset poikakerhot olivat hyvin tärkeä osa Jyrkin lapsuus- ja nuoruusaikaa.

”Kerhossa saatiin tehdä esimerkiksi puukäsitöitä ja sen päätteeksi rukoiltiin.”

Saarnaaminen jännitti rokkaria

Jyrki 69 päätyi saarnaamaan Helsingin Tuomasmessuun monivaiheisen tapahtumaketjun seurauksena.

Siihen liittyi esiintymisiä mediasa ja juuri oikeiden ihmisten tapauksia. Yksi asia johti aina toiseen.

Lopulta rokkari päätyi Agricolan kirkkoon esittämään Tuomasmessun vastuuhenkilöille yhden kysymyksen.

”Tiedustelin heiltä, löytyisikö tällaiselle teologian opiskelijalle jotakin messutehtäviä. He lupasivat pohtia asiaa.”

Sitten sovittiin, että Linnankivi pääsee pitämään saarnan Kauneimmat joululaulut -Tuomasmessussa.

Valtavilla stadioneilla ja muun muassa legendaarisessa Whisky A Go Go -yökerhossa Los Angelesissa esiintynyt Jyrki 69 oli nyt aivan uudenlaisen haasteen edessä.

”Ennen saarna minua jännitti enemmän kuin 1990-luvun alussa ensimmäisen keikan alla rock-pyhättö Tavastialla.”

Ollaanko sitä uskossa?

Saarna sai yleisesti kiitoksia ja veti kirkkoon paljon väkeä. Agricolan kirkon penkeillä istui myös sellaisia, joita harvemmin messussa näkee.

”Kyseinen Tuomasmessu oli joulun alla. Olen hyvin iloinen siitä, että kirkko sai juuri silloin näyttävästi sanomaansa esille.”

Saarnajulkisuuden jälkeen Jyrki Linnankivi on saanut vastata myös siihen

ilmeiseen kysymykseen. Udellaan, että onko goottibändin keulakuva nyt sitten uskossa.

”Vastaan siihen, että minut on lapsena kastettu. Lutherhan aikoinaan totesi: Me olemme kaikki pelastettuja, kun meidät on kastettu.”

Uusi suunta avautumassa

Linnankivi hahmottaa jotakin uutta suuntaa olevan avautumassa hänen elämässään. Se voi liittyä ihmisten inspirointiin.

”Olin pari vuotta sitten mukana *Vain elämää* -ohjelmassa. Koin rooliksi olla siinä jonkinlainen maailmaa paljon kierrellyt Stadin Hollywood-rokkari. Mietin, että jospa voisin inspiroida omanikäisiäni ohjelman katselijoita.”

Jyrki 69 ajattelee, että hänen ilmentymisensä kirkko- ja seurakuntakuvioihin saattaa aiheuttaa hiukan samantyyppisiä reaktioita.

”Jos saisin ikäisiäni tyyppisiä hoksaamaan, että eipä olekaan tullut vähään aikaan kirkossa käytyä. Hehän voisivat mennä vaikka Tuomasmessun tsekkaamaan, mitä siellä oikein tapahtuu.”

Kirkko on toivon siemen

Jyrki Linnankivi on esimerkki siitä, miten aikuisenakin voi ja kannattaa opiskella. Hänellä on jo ennen teologian opintoja laatikossaan kemian maisterin paperit.

Rokkari suorastaan innostuu, kun hän alkaa puhua teologian merkityksestä. Hän näkee sen olevan harvinaisen monipuolinen tieteenala.

”Teologian on menneisyyden ohella erittäin hyvin kiinni myös nykyajassa. Jos seuraa vaikka ajankohtaisohjelmia, niin aika useinhan niissä on joku teologin kommentoimassa aihet-

ta, vaikka se ei liittyisikään suoraan uskontoon.”

Jyrki 69 ei halua ottaa suoraviivaisesti kantaa aikamme polttaviin teologisiin tai poliittisiin kysymyksiin.

Arvopohjaansa hän ei sen sijaan halua piilotella.

”Koti, uskonto ja isänmaa on minulle aikanaan kotona opetettu. Niistä pidän edelleen. Siihen rinnalle toki nostan nykyisin neljänneksi myös ympäristönsuojelun.”

Linnankivi uskoo, että maailman epätoivon ja näköalattomuuden keskellä esimerkiksi kristinuskosta voi antaa aitoa toivoa.

”Kirkko on toivon siemen. Ei meillä tässä olekaan mitään hätää.”

Uskonto ja taide ravitsevat

Jyrki Linnankivelle yksi tapa rauhoittua ja inspiroitua on estetiikka. Hän nauttii taiteesta ja muusta kauneudesta.

Eriyksen rakkaita Jyrki 69:lle ovat Euroopan isot goottilaiset katedraalit. Mikäpä sopsikaan goottirokkarille paremmin.

Myös Vatikaani on tehnyt Linnankiveen suuren vaikutuksen.

”Se on vaikuttava paikka. Käyn Vatikaanissa säännöllisesti taidearteidenkin takia. Sieluni tarvitsee uskontoa, mutta myös taidetta.”

Katolinen kirkko on epäsuorasti osa perusluterilaisen Jyrki 69:n opinto-ohjelmaakin. Hänen kandintyönsä aiheena oli paavi **Franciscuksen** ympäristökirje.

”Olen aloittanut jo gradun tekemiseen ja jatkan samasta aiheesta, paavi Franciscuksesta.” ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi